

АНАЛИЗ

НА СТЕПЕНТА НА АНГАЖИРАНост С ПРОВЕЖДАНЕТО НА ВСЕОБХВАТНА АНТИКОРУПЦИОННА ПОЛИТИКА ОТ ПОЛИТИЧЕСКИТЕ ПАРТИИ, РЕГИСТРИРАНИ ЗА УЧАСТИЕ В ИЗБОРИТЕ ЗА 44-ТО НАРОДНО СЪБРАНИЕ

Настоящият анализ обобщава резултатите от проведения мониторинг върху предизборните програми на регистрираните за участие в изборите за 44-то Народно събрание политически партии в страната.

Мониторингът е част от усилията на Асоциация „Прозрачност без граници“ да фокусира вниманието на политическите партии върху съществени дефицити в политическия живот и управленските практики, които задълбочават изоставането на България в усилията за превенция и противодействие на корупцията и които се нуждаят от съществени корекции с оглед на регистрираните ниски нива на доверие и толерантност сред българските граждани.

В навечерието на предсрочните избори за 44-то Народно събрание Асоциация „Прозрачност без граници“ направи публично достъпен своя policy paper „17 антикорупционни ангажимента за избори 2017“, като апелира към политическите партии да предложат конкретни мерки, които впоследствие да дадат основа за граждански мониторинг по тяхното изпълнение.

Мониторингът се базира на методология, която включва отчитането на два основни индикатора:

- Степен на ангажиране на политическите партии с конкретни мерки в ключови области на политиката за превенция и противодействие на корупцията, формулирани от Асоциация „Прозрачност без граници“ в навечерието на предизборната кампания:

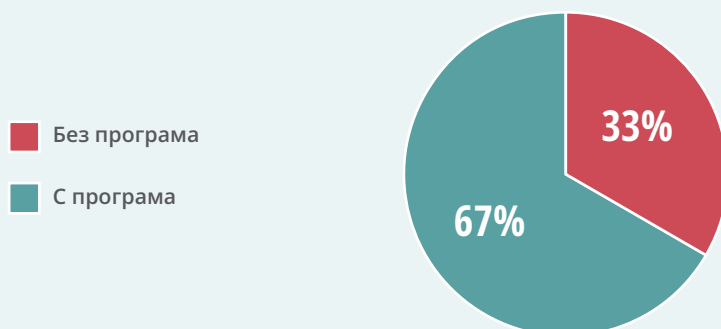
http://transparency.bg/wp-content/uploads/2017/02/17_Angagements_Parties_TI-Bulgaria_Initiative_2017.pdf

- степен на интегриране в предизборните кампании на политическите партии на други мерки с потенциал за ограничаване на корупционни риск и ефективно преследване на корупционни престъпления.
- Мониторингът включваше няколко основни стъпки:
- осъществяване на контакт с всички политически партии, регистрирани за участие в изборите за 44-то НС на официално предоставения в ЦИК адрес с цел публичност на инициативата и предоставяне на актуалната предизборна програма;
- контент анализ на всички публично достъпни програми на регистрираните политически партии в периода 17 февруари – 10 март 2017 г.

ОСНОВНИ РЕЗУЛТАТИ

Мониторингът регистрира тревожно **висок дял на политическите формации, които участват в парламентарни избори без наличието на управленска програма, която да е публично достъпна за гражданите** – за една трета от регистрираните партии и коалиции се оказа невъзможно да бъде открит подобен документ. Тенденцията се очертава като особено тревожна предвид ерозиралото доверие на гражданите в политическите институции в България.

ПУБЛИЧНО ДОСТЪПНИ ПРОГРАМИ НА ПАРТИИТЕ

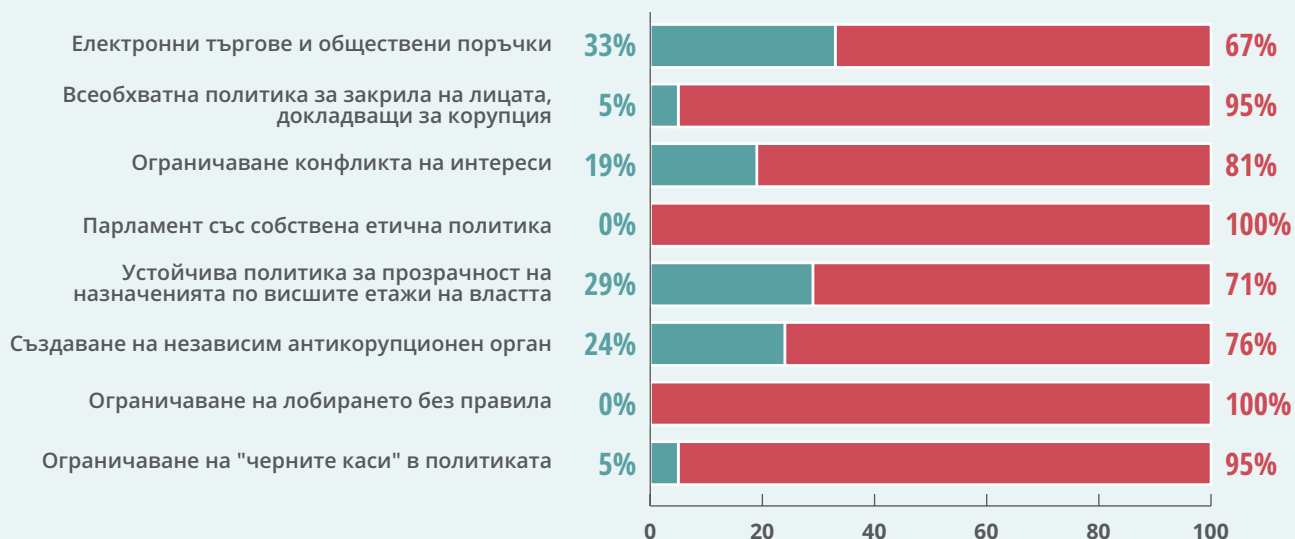
Обстойният преглед на предложените предизборни програми регистрира и друга тревожна тенденция – **едва половината от участващите в изборите формации имат заявени мерки с антикорупционна насоченост.**

ПРОГРАМИ С КОНКРЕТНИ АНТИКОРУПЦИОННИ МЕРКИ ПО ИЗВЕДЕНИТЕ ОТ "ПРОЗРАЧНОСТ БЕЗ ГРАНИЦИ" АНГАЖИМЕНТИ

Стратегически подход за превенция и противодействие на корупцията предлагат едва една четвърт от всички, регистрирани за участие в парламентарни избори 2017 политически формации, а почти половината демонстрират отказ да се ангажират с темата. Близо **една трета от участващите в изборите партии и коалиции са направили опит да формулират конкретни мерки, без обаче последните да са систематизирани** по отношение на поставени стратегически цели и очаквани резултати.

НАЛИЧИЕ НА КОНКРЕТНИ АНТИКОРУПЦИОННИ АНГАЖИМЕНТИ ПО ОСНОВНИ РАЗДЕЛИ В % ОТ ПРОГРАМИТЕ НА ВСИЧКИ ПАРТИИ

Прегледът на съответствието на предизборните програми спрямо дефинираните от Асоциация „Прозрачност без граници“ 17 антикорупционни ангажимента откроява очевиден **отказ на политическите формации да се ангажират с определени теми или да предложат адекватно решение на констатирани дефицити** – такива са темите за изсветляване на лобирането и лобистката дейност, както и за етичните правила за работа на българския парламент. Партиите демонстрират явен отказ да се ангажират с проблема за неефективния контрол върху финансирането на политическата дейност. Само в една програма е декларирано намерение за ограничаване на „черните каси“ в политиката чрез въвеждане на по-ефективни механизми за контрол върху финансирането на политическата и предизборната дейност. Само в една програма е разработено предложение за въвеждане на всеобхватна политика за закрила на лицата, докладващи за корупция в администрацията чрез въвеждането на механизми за обезщетяване на лицето, подало сигнал по отношение на всички категории рискове и за налагане на санкции на органа, предприел репресивни мерки към лицето, подало добросъвестно сигнал.

Най-голям дял на конкретни мерки партиите предлагат по отношение темата за прозрачност на обществените поръчки (33%), назначенията във всички органи на власт и управление (29%). Създаването на независим антикорупционен орган със специфични правомощия да дефинира, координира и отчита изпълнението на държавна политика за превенция на корупцията се поддържа от една четвърт от участващите в изборите формации, а конкретни стъпки за ограничаване на корупционните рискове чрез превенция на конфликта на интереси предлагат едва една пета от всички формации.

СТРАТЕГИЧЕСКИ ПОДХОД ЗА ПРЕВЕНЦИЯ И ПРОТИВОДЕЙСТВИЕ НА КОРУПЦИЯТА, ВЪЗПРИЕТ В ПРЕДИЗБОРНИТЕ ПРОГРАМИ

Детайлният анализ на предизборните програми регистрира и **други зони на възможен консенсус**, извън предложените от Асоциация „Прозрачност без граници“ 17 мерки. Сред тях водещ е ангажимента на 90% от политическите формации за **въвеждане в кратки срокове на електронното правителство** с всички негови основни компоненти.

Половината от предложените предизборни програми партии поставят акцент и върху две други съществени стъпки към **превенция на корупцията – въвеждане на мълчаливо съгласие** като мярка срещу административната корупция и **ограничаване на възможностите за политическо въздействие върху съдебната власт чрез премахване на парламентарна квота във ВСС**.

Също 50% подкрепя в усилията за **противодействие на корупцията** се очертават и по отношение на необходимостта от създаване на специализирани антикорупционни съд и прокуратура.

С най-ниска степен на консенсус сред едва една трета от политическите формации, предложили управленска програма в навечерието на избори 2017 се ползват мерки свързани с **подобряване дейността на контролните и регулаторни органи и реформа в основни направления на наказателната политика** в страната.

СТЕПЕН НА ПОЛИТИЧЕСКИ КОНСЕНСУС ОКОЛО ДРУГИ АНТИКОРУПЦИОННИ МЕРКИ (в % спрямо публично достъпните партийни програми)

